

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**
Навчально-науковий інститут права

08-04-03S

СИЛАБУС		SYLLABUS	
Медіабезпека та інформаційне суспільство		Media security and information society	
Шифр за ОП	OK 03	Code in Degree Programme	
Освітній рівень: магістерський (другий)		Educational level: master's (second)	
Галузь знань Журналістика	06	Field of Knowledge Journalism	
Спеціальність Журналістика	061	Field of Study Journalism	
Освітня програма: Медіаправо та медіабезпека		Degree Programme: Media Law and Media Security	

Силабус навчальної дисципліни «Медіабезпека та інформаційне суспільство» для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою Медіаправо та медіабезпека, спеціальності 061 Журналістика Рівне. НУВГП. 2024. 12стор.

ОП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/30396>

Розробники силабусу:

Мітчук Ольга Андріївна, д. н. соц. ком., професор, професор кафедри інформаційного права та юридичної журналістики;

Прокопець Віталій Едуардович, викладач кафедри інформаційного права та юридичної журналістики, начальник відділу зв'язків з громадськістю Національного університету водного господарства та природокористування.

Силабус схвалений на засіданні кафедри інформаційного права та юридичної журналістики:

Протокол № 1 від 28 серпня 2024 року

В.о. завідувача кафедри: *Мітчук Ольга Андріївна, д. н. соц. ком., професор*

Керівник (гарант) ОП: *Мітчук Ольга Андріївна, д. н. соц. ком., професор, професор кафедри інформаційного права та юридичної журналістики:*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІП:

Протокол № 1 від 02 вересня 2024 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: *Цимбалюк Валерій Іванович, к.ю.н., професор.*

© НУВГП, 2024

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МЕДІАБЕЗПЕКА ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ СУСПІЛЬСТВО»	
Навчальна дисципліна «Медіабезпека та інформаційне суспільство» є дисципліною циклу загальної підготовки за освітньою-професійною програмою «Медіаправо та медіабезпека» за спеціальністю 061- журналістика.	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	магістр
Освітня програма	«Медіаправо та медіабезпека»
Спеціальність	061 – Журналістика
Рік навчання, семестр	Рік навчання – 1, семестр – 1
Кількість кредитів	4
Лекції:	Для денної форми навчання – 16 Для заочної форми навчання - 4
Практичні заняття:	Для денної форми навчання – 24 Для заочної форми навчання - 8
Лабораторні заняття:	-
Самостійна робота:	Для денної форми навчання – 80 Для заочної форми навчання - 108

Всього	120
Курсова робота:	-
Форма навчання	Денна, заочна
Форма підсумкового контролю	екзамен
Мова викладання	державна
ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА	
 Лектор	Мітчук Ольга Андріївна, д.н. із соц.ком., професор кафедри інформаційного права та юридичної журналістики
Вікіситет	Вікіситет Ольга Мітчук
ORCID	https://orcid.org/0000-0002-1011-7320
Як комунікувати	o.a.mitchuk@nuwm.edu.ua
 Лектор	Прокопець Віталій Едуардович, викладач кафедри інформаційного права та юридичної журналістики, начальник відділу зв'язків з громадськістю
Вікіситет	Вікіситет Віталій Прокопець
ORCID	
Як комунікувати	v.e.prokopets@nuwm.edu.ua
ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ	
Мета та завдання	
<p>Метою викладання дисципліни «Медіабезпека та інформаційне суспільство»: з'ясувати специфіку функціонування медіа у системі інформаційного суспільства, сформулювати поняттєвий апарат щодо співдіяльності журналіста і влади, журналіста і суспільства, редакції і держави у діалогічному нормативно-правовому розрізі професійної діяльності.</p> <p>Завданнями навчальної дисципліни є: Охарактеризувати суспільно-політичну парадигму щодо творення медіаконтенту внутрішньо- та зовнішньополітичного інформаційного простору; Визначити та схарактеризувати етапи перебігу інформації щодо нормативно-правового функціонування в контексті медіабезпеки та медіаправого супроводу; Ознайомитись із структурними характеристиками інформаційного суспільства щодо професійної специфіки творення національної та міжнародної інформаційної політики; Сформувати у здобувачів освіти теоретико-прикладні навички аналізу суспільно-інформаційного функціонування медій в контексті співдіяльності медіаправого та медіабезпечного інформаційного середовища.</p>	

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle

Передумови вивчення* (місце освітнього компонента в структурно-логічній схемі)

При вивченні навчальної дисципліни «Медіабезпека та інформаційне суспільство» використовуються та розширюються компетентності, які набуваються здобувачами при вивченні дисциплін «Медіаправо та європейська публічна сфера», «Медіаправо та журналістика розслідувань», «Журналістська діяльність в умовах кризових ситуацій (війн, конфліктів, катастроф)», «Державні стратегічні медіакомунікації».

Компетентності

ІК – Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері журналістики.

ЗК02. Здатність планувати час та управляти ним.

ЗК05. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК07. Здатність розробляти проєкти та управляти ними.

СК02. Здатність критично осмислювати проблеми у сфері журналістики та дотичні до них міждисциплінарні проблеми.

СК03. Здатність приймати ефективні рішення у сфері журналістики / медіаправа.

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)*

РН05. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології під час створення медіапродуктів.

РН12. Розробляти та реалізовувати інноваційні та дослідницькі проєкти у сфері журналістики з урахуванням правових, соціальних, економічних та етичних аспектів.

РН14. Приймати рішення та розв'язувати професійні завдання з позицій соціальної відповідальності, верховенства права та дотримання законодавства.

Структура та зміст навчальної дисципліни

Тема	РН	Форми організації навчання	Кількість годин	
			денна форма навчання	заочна форма навчання
ТЕМА 1. Функціональні характеристики національної інформаційної політики Опис теми. 1.1. Сучасна суспільно-політична інформаційна система. 1.2. Моделі інформаційного суспільства та комунікаційно-правове середовище. 1.3. Медіабезпека та медіаправо у інформаційній системі.	05	Л	2	1
		ПР	2	1
		СР	10	16
ТЕМА 2. Суспільно-комунікаційні складові інформаційного простору України. Опис теми. 2.1. Нові періоди сучасного інформаційного суспільства. 2.2. Проблеми функціонування медіабезпеки у сучасному інформаційному суспільстві.	12,14	Л	2	
		ПР	2	1

2.3. Виклики сучасності щодо побудови національного інформаційного простору.		СР	10	16
ТЕМА 3. Державне адміністрування інформаційними ресурсами. <i>Опис теми.</i> 3.1. Особливості державної політики у системі нормативного регулювання. 3.2. Розвиток інформаційних ресурсів у сучасній комунікаційно-політичній системі. 3.3. Державна політика та інформаційне суспільство.	14	Л	2	
		ПР	4	1
		СР	10	14
ТЕМА 4. Інституційні характеристики функціонування інформаційного суспільства. <i>Опис теми.</i> 4.1. Сучасна державна політика та інформаційне право. 4.2. Суспільно-політична комунікаційна практика. 4.3. Інформаційне суспільство та медіабезпека. 4.4. Діяльність органів влади та регулювання медіадіяльності. 4.5. Захист прав та свобод журналіста у його професійній діяльності. 4.6. Прикладні характеристики застосування законодавства у інформаційному суспільстві.	05, 12	Л	2	1
		ПР	4	1
		СР	10	14
Разом модуль 1		Л	8	2
		ПР	12	4
		СР	40	60
ТЕМА 5. Нормативно-правові характеристики діяльності журналіста. <i>Опис теми.</i> 5.1. Поняття «наклеп» у системі комунікаційно-інформаційної діяльності. 5.2. Законодавча база супроводу медіадіяльності: Закон України «Про медіа» 2023 року (останні правки від 11.02.2024 року); Закон України «про авторське право та суміжні права» (2023 року). 5.3. Діяльність журналіста та нормативно-правові характеристики. 5.4. Інформаційна політика та медіабезпека. 5.5. Інформаційна безпека та комунікаційно-правові аспекти журналістської діяльності. 5.6. Медіабезпека людини – складова інформаційної безпеки.	12	Л	2	
		ПР	2	1
		СР	10	12
ТЕМА 6. Робота журналіста у	05, 14	Л	2	1

ТЕМА 7. Сучасний інформаційний простір та медіабезпека. <i>Опис теми.</i> 7.1. Втрата інформації та дії журналіста. 7.2. Конфіденційність інформації та службова таємниця. 7.3. Службова інформація та її комунікаційний супровід.	14	ЛР	4	1
		ЛР	4	1
		СР	10	12
ТЕМА 8. Міжнародні політично-комунікаційні, суспільно-комунікаційні характеристики інформаційного суспільства. <i>Опис теми.</i> 8.1. Зовнішньо-політична інформаційна складова функціонування медіа. 8.2. Безпека інформаційної діяльності у медіасередовищі. 8.3. Медіабезпека та комунікаційно-політична діяльність журналіста.	05	Л	2	
		ЛР	2	1
		СР	10	12
Разом модуль 2		Л	8	2
		ЛР	12	4
		СР	40	48
ВСЬОГО		Л	16	4
		ЛР	24	8
		СР	80	108
Форми та методи навчання				
<p>Форми проведення занять: традиційні лекції та практичні заняття, дуальні заняття із залученням практиків.</p> <p>Форми організації освітнього процесу: навчальні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, контрольні заходи.</p> <p>Особливості практичної підготовки: вирішення ситуаційних завдань, наукові дослідження; дискусії; долучення до занять фахівців-практиків.</p> <p>Технології викладання: рольові ігри, аналіз конкретних ситуацій, обговорення, презентації, міні-лекції, ситуаційні дослідження, навчання на основі досвіду та інші.</p> <p>Види навчальної роботи студента: практичні завдання, навчальна дискусія, дебати опитування, ситуативні вправи, ділова гра, індивідуальне науково-дослідне завдання.</p>				

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Змістовий модуль		
<p>Практичне заняття 1. Функціональні характеристики національної інформаційної політики. <i>Мета:</i> Охарактеризувати сучасну суспільно-політичну інформаційну систему. Використовуючи аналіз конкретних ситуацій представити моделі інформаційного суспільства та комунікаційно-правове середовище. Обґрунтувати значення медіабезпеки та медіаправа у інформаційній системі.</p>	5	<p>Форми проведення занять – практичне заняття Методи та технології навчання – комбіноване практичне заняття: доповіді, повідомлення, які переходять у розгорнуту дискусію в аудиторії. Форма контролю – підготовка презентації</p>
<p>Практичне заняття 2. Суспільно-комунікаційні складові інформаційного простору України. <i>Мета:</i> Охарактеризувати нові періоди сучасного інформаційного суспільства. Використовуючи аналіз конкретних ситуацій проаналізувавши прикладну компоненту та проблеми функціонування медіабезпеки у сучасному інформаційному суспільстві.</p>	5	<p>Форми проведення занять – практичне заняття Методи та технології навчання – навчальна дискусія, обговорення конкретних ситуацій (Case-study) Форма контролю – аналіз конкретних ситуацій (Case-study)</p>

Практичне заняття 3.	5	Форми проведення занять –
----------------------	---	----------------------------------

<p>сучасній комунікаційно-політичній системі. Обґрунтувати функціонування державної політика та інформаційне суспільство.</p>		<p>практичне заняття Методи та технології навчання – демонстрація та обговорення Форма контролю – практичне заняття з присутністю студентів</p>
<p>Практичне заняття 4. Інституційні характеристики функціонування інформаційного суспільства. <i>Мета:</i> Використовуючи отримані навички практико-орієнтованого навчання крізь аналіз конкретних ситуацій (Case-study), здійснити на конкретному прикладі (вибір здобувачем освіти) аналіз сучасної державної політики та інформаційного права. Охарактеризувати суспільно-політичну комунікаційну практику та інформаційне суспільство щодо медіабезпеки. Використовуючи отримані навички практико-орієнтованого навчання крізь аналіз конкретних ситуацій (Case-study) продемонструвати: діяльність органів влади та регулювання медіадіяльності. Обґрунтувати захист прав та свобод журналіста у його професійній діяльності. Охарактеризувати прикладні характеристики застосування законодавства у інформаційному суспільстві.</p>	<p>5</p>	<p>Форми проведення занять – практичне заняття Методи та технології навчання – демонстрація презентації Форма контролю – групове опитування студентів</p>

<p>Практичне заняття 5.</p>	<p>5</p>	<p>Форми проведення занять –</p>
-----------------------------	----------	---

<p>обирати самостійно і за на вибір студента). Охарактеризувати законодавчу базу супроводу медіадіяльності: Закон України «Про медіа» 2023 року (останні правки від 11.02.2024 року); Закон України «про авторське право та суміжні права» (2023 року) та діяльність журналіста щодо нормативно-правових ситуацій.</p>		<p>практичне заняття Методи та технології навчання – демонстрація презентації та аналіз конкретних ситуацій Форма контролю – обговорення кейсів</p>
<p>Практичне заняття 6. Робота журналіста у час воєнного стану та захист інформації. Мета: Використовуючи аналіз конкретних ситуацій виконати практичний кейс та продемонструвати специфіку поширення інформації у час війни; професійну діяльність журналіста у час війни та авторські права. Охарактеризувати бази даних та інформаційна діяльність журналіста.</p>	<p>5</p>	<p>Форми проведення занять – практичне заняття Методи та технології навчання – демонстрація презентації та аналіз конкретних ситуацій Форма контролю – обговорення кейсів</p>

<p>Практичне заняття 7.</p>	<p>5</p>	<p>Форми проведення занять –</p>
-----------------------------	----------	---

<p>інформації та службова таємниця».</p> <p>Охарактеризувати комунікаційний супровід службової інформації.</p> <p>Обґрунтувати інформаційну політику та медіабезпеку; інформаційну безпеку та комунікаційно-правові аспекти журналістської діяльності.</p> <p>Використовуючи отримані навички практико-орієнтованого навчання крізь аналіз конкретних ситуацій (Case-study) продемонструвати функціонування медіабезпеки людини як складову інформаційної безпеки.</p>		<p>практичне заняття</p> <p>Методи та технології навчання – демонстрація презентації та аналіз конкретних ситуацій</p> <p>Форма контролю – обговорення кейсів</p>
<p>Практичне заняття 8.</p> <p>Міжнародні політично-комунікаційні, суспільно-комунікаційні характеристики інформаційного суспільства.</p> <p>Мета: Використовуючи отримані навички практико-орієнтованого навчання крізь аналіз конкретних ситуацій (Case-study) продемонструвати зовнішньополітичну інформаційну складову функціонування медіа та безпеку інформаційної діяльності журналіста у медіасередовищі.</p> <p>Охарактеризувати медіабезпеку та комунікаційно-політичну діяльність журналіста.</p>	<p>5</p>	<p>Форми проведення занять – практичне заняття</p> <p>Методи та технології навчання – демонстрація презентації та аналіз конкретних ситуацій</p> <p>Форма контролю – обговорення кейсів</p>
<p>Усього практичні заняття</p>	<p>40</p>	
<p>Індивідуальне науково-дослідне завдання</p>	<p>20</p>	<p>Наукова стаття, або тези або реферат.</p>
<p>Усього поточна складова оцінювання:</p>	<p>60</p>	
<p>Підсумкова складова оцінювання</p>		
<p>2.1 Модульний контроль №1</p>	<p>20</p>	<p>Тести</p>
<p>2.2 Модульний контроль №2</p>	<p>20</p>	<p>Тести</p>
<p>Усього підсумкова складова оцінювання:</p>	<p>40</p>	

<p>РАЗОМ</p>	<p>100</p>	
--------------	------------	--

4. Діпфейк та дезінформація : практ. посіб. / Аґнешка М. Вальорска ; пер. з нім. В. Олійника. – Київ : Академія української преси ; Центр Вільної Преси, 2020. – 36 с
5. Дубас О. Інформаційний розвиток сучасної України у світовому контексті / Дубас О. – К. : Генеза, 2014. – 208 с.
6. Журналісти на війні. Документальні дослідження, хронікальний літопис, аналітика. Харків: Фоліо, 2022.
7. Зражевська Н. Теорія медій та суспільства. Київ: [Київ. ун-т ім. Б. Грінченка], 2022. 192 с.
8. Карпенко В.О. Інформаційна політика та безпека : підручник / Віталій Опанасович Карпенко. — К.: Нора-Друк, 2006. — 320с.
9. Куляс І., Головенко Р., Земляна І. ЗМІ та вибори Саморегуляція, безпека, закони / За заг. ред. Н.Лігачової-Чернолуцької, О. Романюк, Київ, 2018. 100 с
10. Мітчук О., Горбенко Г. Сучасне інформаційне суспільство та новий період журналістики // Образ. 2024. Вип. 1 (44). С. 150-157. DOI: [https://doi.org/10.21272/Obraz.2024.1\(44\)-150-157](https://doi.org/10.21272/Obraz.2024.1(44)-150-157)
11. Мітчук О., Крупський І. Інформаційно-комунікаційна діяльність: контентні та аудиторні характеристики // Образ. 2023. Вип. 1 (41). С. 46-54. DOI: [https://doi.org/10.21272/Obraz.2023.1\(41\)-46-54](https://doi.org/10.21272/Obraz.2023.1(41)-46-54)
12. Посібник з безпеки для журналістів. Посібник для репортерів у небезпечних зонах. – Київ : НСЖУ, 2022. – 151 с.
13. **Допоміжна література:**
14. Andrii Borovyk, Olha Mitcuk, Vitalii Demianchuk, Viktoria Zoliak, Roman Paziuk. *The legal aspects of the activities of journalists and media professionals related to human rights protection* Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues. Vol: 23, Issue 2, 2020. 1544-0044-23-2-470.
15. Головка О.М. Право людини на безпечне інформаційне середовище в контексті природних прав людини. Правова інформатика. 2014. № 4 (44). С. 79-85.
16. Кормич Б. А. Інформаційна безпека: організаційно-правові основи. – К., 2004.
17. Мей Кр. Інформаційне суспільство. Скептичний погляд: Пер. з англ. – К.: «К.І.С.», 2004. – 220 с.
18. Мітчук О., Гайдур Н. Особливості взаємодії факторів соціокомунікаційної діяльності // Образ. 2021. Вип. 3 (37). С. 17-26
19. Мітчук О., Горбенко Г., Погребняк І., Конструювання новинної реальності в масмедіа. Держава і регіони: Науково-виробничий рецензований журнал. Серія: Соціальні комунікації. 2022. №.3 (51). С.46-52 DOI 10.32840/cru2219-8741/2022.3(51).6.
20. Мітчук О.А. Права людини і професійні права журналістів, медіа працівників // Актуальні питання соціальних комунікацій, 2018, Вип. 4., С. 35-40
21. Мітчук О.А. Характеристика особливостей новочасних соціальних комунікацій в Україні // Українська періодика: історія і сучасність : зб. наук. праць. Вип. 13 / Львів. нук. біб-ка ім. В. Стефаника. 2018, С. 118 – 122.
22. Мітчук, О. Спеціалізовані поля журналістики у контексті політико-філософських концептів // Образ. 2021. Вип. 1 (35). С. 50-59. DOI: [https://doi.org/10.21272/Obraz.2021.1\(35\)-50-59](https://doi.org/10.21272/Obraz.2021.1(35)-50-59)
23. Почепцов Г.Г. Інформаційна політика : навч. посіб. / Почепцов Георгій

Національна спілка журналістів України. URL: <https://nsju.org/>
Закон України «Про Медіа». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2849-20#Text>
Закон України «Про реформування державних і комунальних друкованих медіа». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/917-19>
Закон України «Про державну підтримку медіа, гарантії професійної діяльності та соціальний захист журналіста». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/540/97-%D0%B2%D1%80>
Закон України «Про державну таємницю». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3855-12>
Закон України «Про доступ до публічної інформації». – URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>
Закон України «Про інформацію». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
Закон України «Про авторське право і суміжні права». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text>

Поєднання навчання та досліджень* (за потреби)

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills), які здобувач освіти здобуває під час вивчення ОК «Юридична риторика» формуються такі soft skills: *Здатність логічно обґрунтовувати свою позицію, здатність до навчання, знаходити вихід із складних ситуацій, ініціативність, вміння працювати в команді, комплексне рішення проблем, формування власної думки, уміння слухати та запитувати та інші.*

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі. Перездача модульних контролів здійснюється згідно <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>. Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Неформальна та інформальна освіта (за потреби)

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного положення <http://surl.li/jznmq>. Також студенти можуть самостійно на платформах Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опановувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни/ освітньої програми та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися «Кодексу честі студентів»

Відпрацювати пропущені заняття студенти можуть шляхом самостійного вивчення лекційного матеріалу та виконання практичних завдань із відповідних тем. При цьому пропущене усне опитування можна відпрацювати на консультації. Використання мобільних телефонів, планшетів та ноутбуків для вирішення практичних завдань на заняттях дозволяється, окрім контрольних заходів (опитування, тестування тощо).

Автор
В.о. завідувача кафедри ІПЮЖ

Ольга МІТЧУК

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №915
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 3FAA9288358EC003040000009B6C3700C8C2C100